

KERESZT-TŰZBEN

Keresztényüldözés a Közel-Keleten

Szétört keresztetek, rommá lőtt templomok és megégett Bibliák maradtak az Iszlám Állam pusztítása nyomán Szíriában, Irakban, a Ninivei-síkságon és még sok más helyütt a térségben. A Magyar Nemzeti Múzeum rendhagyó kiállítással, megrázó dokumentumanyag révén hívja fel ennek drámai valóságára a honi és a külhoni látogatók figyelmét Kereszt-tűzben – Keresztényüldözés a Közel-Keleten című kiállításával, amelyet Rétvári Bence, az Emberi Erőforrások Minisztériumának parlamenti államtitkára nyitott meg szeptember 19-én.

SPEIDL BIANKA

Meddig halogatható?

KURÁTORI ELŐSZÓ

A Magyar Nemzeti Múzeum világviszonylatban is egyedülálló tárlatnak adott otthont 2017 őszén: a szenvedés, a félelem és a rombolás valósága elevenedik meg a látogatók számára. A naponta ismétlődő robbantások, a véres összecsapások, az egész Közel-Kelet és Észak-Afrika nagy részét elárasztó humanitárius katasztrófa a híröszeállítások rutinszerűen ismétlődő elemévé vált. E kiállítás azonban nem a térségbe látogató nyugati újságírók és szakértők szemével látatja a valóságot: e tárlatnak hősei vannak. A képeket és a tárgyakat olyan emberektől kaptuk, akik testükön és lelkükön viselik a rombolás nyomát: van nevük, családjuk, otthonuk és szerelmük, vannak vágyaik, s ami a legfontosabb, van méltóságuk.

E napjainkban is folyamatosan zajló pusztításról szóló múzeumi kiállítás tehát éppen annyira sürgető, mint amennyire megdöbbentő. Ez magyarázza azt is, hogy ez a rendhagyó tárlat miért a keresztények sorsára fókuszál. A térség háború és erőszak sújtotta országaiban a személyes és a közösségi tragédiák mindenkit érintenek. A keresztények sorsa azonban kiemelt figyelmet követel, hiszen az elmúlt évek eseményei régebben soha nem látott mértékben rázták meg közösségeiket és gyorsították fel számárujuk radikális csökkenését.

Az immár másfél évtizede dúló erőszak Irakban a 2003 előtti, megközelítően másfél milliós keresztény közösséget kihalásközeli állapotba taszította: lélekszámuk alig kétszázötvenezer főre csökkent. Többségük menekülttáborokban és tel-

jes létbizonytalanságban várja, hogy vissz térhessen otthonába, ám az ehhez szükséges alapvető feltételek megteremtése még mindig várat magára.

Szíriában a becslések szerint körülbelül hétszáz ezer fővel, azaz több mint hatvan százalékkal csökkent a keresztények számaránya. A harcok során tízezrek veszítették el életüket, otthonaikat, vagy kerültek a fegyveres lázadók fogságába.

A háború befejezésébe vetett reményeket gyakran árnyékolják be a háború utáni *modus vivendi* kidolgozását és fenntarthatóságát övező félelmek. Egyiptomban az elmúlt években soha nem látott gyakorisággal hajtottak végre keresztényellenes terrortámadásokat és célzott merényleteket.

A tárlat az egyéni sorsok és a kulturális örökség pusztításának bemutatása mellett az okok és a következmények megvilágítására is törekszik. A látogató ezek ismeretében választhat a kérdésre: a földrajzi távolság vajon elég ürügy-e arra, hogy elodázzuk az események súlyával és a nyugati politikai törekvések következményeivel való szembesülést?

A nyugati kultúra keresztény gyökerei a Közel-Kelet véráztatta földjébe ágyazottak, kitépésük, elhalásuk az egyetemes, emberi civilizációt alapjaiban rengetheti meg. ♣

(A Kereszt-tűzben kiállítás katalógusának előszava. A tárlat a Magyar Nemzeti Múzeumban 2017. október 31-éig látogatható.)

A Kereszt-tűzben kiállítás főkurátora: Dr. Speidl Bianka (Migrációkutató Intézet)
 Szakértő, kurátor: Horváth-Sántha Hanga (Migrációkutató Intézet)
 Szakértő, kurátor: Mércz András (Avicenna Közel-Kelet Kutatások Intézete)
 Szaktanácsadó: Dr. Kiss Etele (Magyar Nemzeti Múzeum)
 Projektkoordinátor: Varga Lujza (Magyar Nemzeti Múzeum)

WELTLER ILDIKÓ KÖZEL-KELETI KERESZTÉNY ÖSZTÖNDÍJASOK A BAZILIKÁBAN

FOTÓ: BARTOS GYULA, EMMI

Enteriőrök és dokumentumfotók a kiállítás anyagából

Magyarország az üldözött keresztények menedéke szeretne lenni – mondta Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere Budapesten, a Szent István Bazilikában, amikor azt a hetvenkét közel-keleti keresztény fiataalt köszöntötte, akik a magyar állam ösztöndíjasaiként szeptemberben kezdték meg tanulmányaikat különböző magyar egyetemeken. Az ösztöndíjasok olyan országokból érkeztek, ahol a kereszténység napi megélése hátrányok elszenvedésével és veszélyekkel jár. Ma a világban négyből három keresztény üldöztetésnek van kitéve – emlékeztetett a miniszter –, amiről a nyugati világ keveset tud, s alig vesz tudomást. Elmondta azt is, hogy a 2013-ban létrehozott *Stipendium Hungaricum* ösztöndíj keretében jelenleg hatezerhatszáz külföldi diák tanul Magyarországon, akiknek több mint a fele muszlim országból érkezett.

A diákok szeptember 29-én a Bazilikában latin nyelvű szentmisén vettek részt, amelyet Erdő Péter bíboros, prímás, esztergomi-budapesti érsek celebrált. A főpásztor homíliájában Szent Rafael arkangyal (a messi földre utazók őrangyala) segítő közbenjárását kérte a Magyarországra messziről érkezett fiatalok életére és tanulmányaira.

Az ösztöndíjasok többsége Egyiptomból, Irakból, Szíriából, Libanonból és Nigériából érkezett, és az elkövetkező tizenkét hónapban a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, a Debreceni Egyetem, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, a Miskolci Egyetem, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem és a Pécsi Tudományegyetem hallgatói lesznek. Az ösztöndíj célja, hogy a Közel-Keletről érkező fiatalok a Magyarországon megszerzett szak tudás birtokában, hazatérve hozzájáruljanak közösségeik újjászerveződéséhez a fegyveres konfliktusok által sújtott régiókban. ❖